



پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد: احمد مظفری نژاد، ۱۳۹۹

بررسی فقهی حقوقی تعدیل اقساط محکوم به با تأکید بر رویه قضایی

یکی از دعاوی شایع در محاکم تعدیل اقساط محکوم به می باشد، در دعاوی تعدیل اقساط محکوم به معمولاً خواهان دعوی مدعی است که میزان اقساط منصفانه نیست و از دادگاه تقاضای تعدیل اقساط محکوم به را دارد. چنانچه فرد از سوی دادگاه معسر از پرداخت محکوم به شناخته شده باشد و در صورتی که هر یک از طرفین به هر دلیلی در مورد اقساط تعیین شده تقاضای کاهش یا افزایش داشته باشند باید دادخواست تعدیل تقسیط محکوم به را ارائه نمایند. در صورت پذیرش ادعای اعسار چنانچه مدیون متمکن از پرداخت نحوه اقساط شناخته شود دادگاه ضمن صدور حکم اعسار با ملاحظه وضعیت او مهلت مناسبی برای پرداخت می‌دهد یا حکم تقسیط بدهی را صادر میکند. در تعیین اقساط باید میزان در آمد مدیون و معیشت ضرور یا و لحاظ شده و به نحوی باشد که او توانایی پرداخت آن را داشته باشد. فقهای شیعه و اهل سنت به استناد آیه 280 سوره بقره/ که دستور مهلت دادن به معسر تا حصول گشایشی در وضع اقتصادی او می‌دهد: «وَإِنْ كَانَ ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ إِلَىٰ مَيْسَرَةٍ» به وجوب مهلت دادن به معسر حکم کرده‌اند؛ خواه اعسار او با بی‌بینه ثابت شود یا با حکم حاکم. نظر مشهور در فقه شیعه و اهل سنت آن است که حکم مزبور عام است و شامل همه دیون می‌شود؛ ولی برخی فقها و مفسران گفته‌اند که این حکم ویژه قرض ربوی است که گرفتن افزوده ربا در آیات پیشین تحریم شده و در اصل قرض و سرمایه، دادن مهلت واجب گردیده است؛ ولی در دیون دیگر مهلت داده نمی‌شود بلکه مدیون زندانی می‌شود.

کلیدواژه‌ها: اعسار ، تعدیل ، محکوم به ، رویه قضایی ، فقه و حقوق

شماره‌ی پایان‌نامه: ۱۲۷۲۹۱۰۶۳۷۲۸۰۳۷۱۳۹۸۱۲۳۷۶۲

تاریخ دفاع: ۱۳۹۹/۰۶/۰۱

رشته‌ی تحصیلی: حقوق خانواده

دانشکده: علوم انسانی

استاد راهنما: دکتر سیدحمیدرضا موسوی پور

M.A. Thesis:

Legal Jurisprudence Investigating the Compensation of Mortgages by Emphasizing Judicial Procedure

One of the most common lawsuits in the courts is the adjustment of the installment of the convict. If the person is recognized by the court as authorized to pay the sentence to the convicted person, and if any of the parties for any reason has requested a reduction or increase in the installments, they must file a petition to amend the sentence of the convicted



person. If the claim for usury is accepted, if the debtor is deemed to be able to pay the installments, the court will issue an appropriate term for payment or issue a debt installment order while issuing the usury order, considering his situation. In determining the installments, the amount of income owed and the livelihood must be necessary or taken into account and in such a way that he is able to pay it. Shiite and Sunni jurists cite verse 280 of Surah Al-Baqarah / which instructs the disabled person to give a respite until he receives an opening in his economic situation: To be proved or by a ruling. The popular view in Shiite and Sunni jurisprudence is that the ruling is general and includes all debts, but some jurists and commentators have said that this ruling is specific to usury, which is sanctioned by the addition of usury in previous verses, and in principle lending and capital, giving Deadline has become mandatory, but in other debts it is not given a deadline but is due to the prisoner.